

Consecințe mai puțin vizibile ale noilor măsuri fiscale anunțate de guvern

Autor: Anca Grigorescu, Iulia Cojocaru **Miercuri, 13 Noiembrie 2013**

Modificările preconizate în materie fiscală, anunțate recent de Guvern în urma negocierilor purtate cu Fondul Monetar Internațional, generează consecințe semnificative pentru societatea românească, nu toate fiind însă în egală măsură vizibile.

Creșterea salariului minim brut pe economie (cu 6,25% în prima jumătate a anului 2014 și cu aproximativ 5,89% în a doua jumătate a anului, ajungând astfel la 900 de lei), prezintă avantaje indiscutabile în contextul în care nu putem pretinde o creștere economică dacă se menține un nivel scăzut al salariului minim. Pe lângă consecința evidentă a acestei măsuri, în anumite condiții, poate apărea încă una la fel de importantă, dar mai puțin vizibilă: scăderea practicilor de muncă la negru sau „la gri”. Așa cum a fost demonstrat de practică, stabilirea salariului minim la o valoare inferioară celei de piață conduce la creșterea evaziunii fiscale, angajatorii fiind tentați să declare salarii la nivelul minim sau doar puțin peste nivelul minim pentru a plăti contribuții sociale cât mai mici. Măsura poate viza scăderea practicilor de muncă la negru și „la gri” prin sporirea competitivității pe piață în condițiile în care în prezent, aceste practici sunt în fapt, în sens larg, o formă de concurență neloială.

În același timp, creșterile anumitor salarii din sectorul bugetar, precum a salariilor medicilor rezidenți și a profesorilor debutanți, au un rol social evident și vin în sprijinul măsurilor legislative preconizate pentru stimularea angajării tinerilor și a celor vizate prin Planul Național pentru Stimularea Ocupării Tinerilor estimat a fi definitivat până la sfârșitul acestui an de către Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Contribuția de asigurări sociale (CAS) datorată de angajator ar putea să scadă cu 5% începând cu jumătatea anului 2014, respectiv la 15,8% pentru condiții normale de muncă. Această măsură a fost propusă încă din 2012 de ministrul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, cu scopul compensării efectului creșterii salariului minim brut pe economie. Măsura preconizată în prezent de Guvern nu este o măsură stabilită încă, existând doar un angajament ferm inclus în Memorandumul cu Fondul Monetar Internațional, însă numai în condițiile identificării unor măsuri de compensare a impactului negativ al acestei reduceri asupra bugetului de stat.

Măsura pare a fi benefică pentru mediul de afaceri, în contextul în care CAS are o contribuție foarte ridicată în totalul contribuțiilor sociale datorate de angajatori. Totodată, aceasta are potențialul de a reduce evaziunea și fraudă fiscală, având în vedere gradul său de împovărare. Totuși, până la dezvăluirea de către Guvern a măsurilor compensatorii identificate cu scopul unui impact bugetar neutru, este discutabil dacă măsura chiar va impulsiona mediul de afaceri sau va fi, în cazul în care se va aplica, un măr otrăvit din cauza altor măsuri compensatorii.

În plus, întrucât Guvernul încearcă să identifice doar măsuri care să păstreze echilibrul bugetar, consecința directă, dar mai puțin vizibilă, a adoptării unei astfel de direcții poate fi aceea de deteriorare a unui sistem public de pensii deja precar și creșterea gradului de ne-sustenabilitate a acestuia. Din această perspectivă, măsurile compensatorii vizate de Guvern ar trebui să se concentreze pe evitarea efectelor negative pe care măsura reducerii CAS le poate avea asupra sistemului public de pensii din România. În acest sens, sperăm ca măsura să fie adoptată de Guvern numai ca urmare a unei analize de impact exacte și prin corelarea ei cu alte eventuale măsuri din același domeniu, în ciuda practicii prezente.

Majorarea salariului minim, creșterile unor salarii din sectorul bugetar sau eventuala reducere a CAS nu sunt, însă, singurele măsuri anunțate. Ele vin la pachet cu unele măsuri compensatorii, care „pot determina o agravare fără precedent a poverii fiscale pe care trebuie să o suporte românii”, după cum arată și comunicatul Camerei de Comerț Americane dat publicității vineri. Este de exemplu, cazul **introducerii accizei speciale de 0,07 euro la litrul de carburant** cu scopul suplimentării fondurilor necesare construcției de infrastructură rutieră, în contextul în care, cu doar câteva zile în urmă, Guvernul a adoptat o ordonanță de urgență prin care a redirecționat toate sumele încasate din amenzile rutiere destinate infrastructurii, la bugetul de stat.

Din păcate, în lipsa consultării cu mediul de afaceri, efectele negative mai puțin vizibile ale diferitelor măsuri preconizate fiscal întrețin sentimentul de lipsă de transparență în procesul decizional întreprins de Guvern, precum și pe cel de neîncredere în eficacitatea și sustenabilitatea acestor măsuri.

Anca Grigorescu,
Partener bpvGS

Iulia Cojocar,
Avocat colaborator bpvGS